Anténa je namontovaná
Chvíľka odpočinku, nie všetci sa zmestia dnu.
FOTO JK

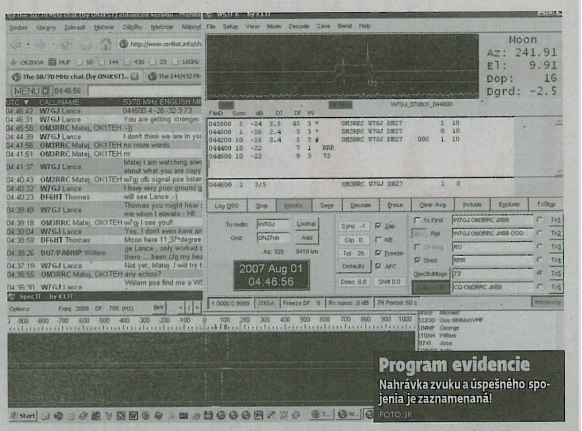

Program evidencie
Nahrávka zvuku a úspešného spojenia je zaznamenaná!
FOTO JK

Dokázali sme to!
Časť úspešného tímu. Jeho hlavní aktéri s časťou antény, zľava: Vladimír Hrnko, Rudolf Hodás, Matej Petržílek.
FOTO JK

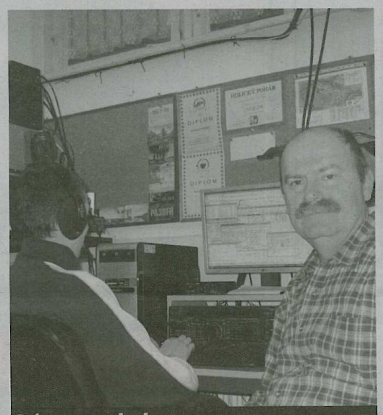

Príprava spojenia
Roman Rakovan (vľavo) s Jozefom Keblúškom pri príprave spojenia. Začína sa spojenie, ktoré nemá na svete obdobu.
FOTO AUTOR

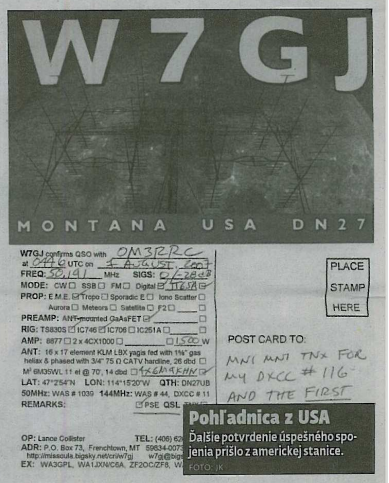

Pohľadnica z USA
Ďalšie potvrdenie úspešného spojenia prišlo z americkej stanice.
FOTO JK

Bystričanom sa podarilo historické rádioamatérske spojenie odrazom

POVAŽSKOBYSTRICKÝ RÁDIOKLUB dosahuje už niekoľko rokov dobré výsledky v práci s mládežou a v rôznych rádioamatérskych disciplínach. Už dlhšie jeho členovia rozmýšľali o dosiahnutí niečoho výnimočného, čo pred nimi ešte nikto nedokázal.

Použijeme mesiac

„Po preštudovaní historických výkonov sme zistili, že na Slovensku ešte nikto neurobil spojenie odrazom od Mesiaca v pásme 50 MHz. To znamená nasmerovať anténu presne na Mesiac a vyslať správu. Signál sa od mesačného povrchu odrazí a vráti sa asi za 3 sekundy späť na Zem. Protistanica, ktorá sa nachádza hoci na opačnom konci zemegule, správu prijme a pošle svoju správu." Tolko laický výklad Jozefa Kebluška, predsedu rádioklubu. Takémuto spojeniu sa hovorí EME, čo je skratka pre Earth – Month – Earth. Vyzerá to veľmi jednoducho, ale treba si uvedomiť, že Mesiac je na oblohe veľmi malý cieľ, že signál sa prechodom cez ionosféru (prechádza dvakrát) a odrazom od Mesiaca utlmuje, takže k takému spojeniu treba veľmi dobré technické vybavenie, operátorskú zručnosť, dostatok času a šťastie.

Využime skúsenosti

Zbieranie informácií a prípravy trvali už dosť dlho a stále chýbal ten posledný kročik. „Keď sme sa dozvedeli, že do Považskej Bystrice príde ku svojej slovenskej starej mame na prázdniny Matej Petržílka z Prahy, rádioamatér, ktorý podobné pokusy už robil, bolo rozhodnuté. Musíme využiť jeho skúsenosti. Požiadali sme ho o spoluprácu. Pre neho to bolo tiež mimoriadne lákavé, pretože v Prahe a vôbec v Čechách v pásme 50 MHz doteraz vysiela TV v 1. pásme, takže tam sú takéto spojenia, vzhľadom na rušenie, nemožné," tvrdí Keblušek. Do jeho príchodu rádioamatéri „navláčili" do priestoru rádioklubu v prístavbe VIII. Základnej školy na Rozkvete technickú techniku – vysielačky, zosilňovače výkonu, počítač, antény, káble, ale aj také drobnosti ako internet. Nemohlo sa zabudnúť na zásobu jedla či posteľ.

Zápis do histórie

Cez internet si rádioamatéri dohodli niekoľko spojení s protistanicami z USA, kde je najviac takýchto staníc. Pokusy trvali jedenásť dní. Vtedy sa podarilo nadviazať jedno spojenie v pásme 50 MHz s Lancem Collisterom W7 GJ z Montany v USA, ktoré sa zapísalo do historických tabuliek. „V čase spojenia bol u nás Mesiac nad západným horizontom s asi 10° eleváciou, na strane Lanceho bol Mesiac na východe a asi 4° elevácie. Na spojenie sme mali maximálne 10 minút. Po ich uplynutí by Mesiac zapadol. Signál sa iba postupne vynáral zo šumu. Bolo to 1. augusta 2007 o 04:44 svetového času, keď všetci, čo boli v miestnosti zajasali, lebo spojenie bolo potvrdené. Taktiež sme ho zdokumentovali fotograficky a zvukovou nahrávkou. O niekoľko dní prišiel z Montany aj dopis, v ktorom bolo písomné potvrdenie tohto historického spojenia, tzv. QSL lístok, " opisuje potrebné údaje a štatistiky predseda rádioklubu.

> **Pre nás sú takéto spojenia vzácne tak, ako pre športovcov rekordy.**
> JOZEF KEBLUŠEK

Úspech chcú zopakovať

Okrem toho rádioamatéri nadviazali 16 EME spojení v pásme 144 MHz, ktoré sa síce nezapísali do historických tabuliek, ale sú pre nich mimoriadne cenné. Ako bonus urobili 45 spojení odrazom od roja meteoritov (Perseidy), ktoré v tom čase padali. Najdlhšie spojenie bolo 1929 km s Írskou stanicou EI5FK. O úspech sa postarali Matej Petržílek, OK1TEH z Prahy. Ďalej sa na ňom podieľali Vlado Hrnko OM3CLS, Rudo Hodás OM4TQ, Vlado Keblušek OM3BY, Rasťo Hrnko OM3BH, Jozef Keblušek OM4AQ, Roman Rakovan OM4ATY, Lukáš Gorel OM4ACK a Palo Prítel OM4AQM. „Taktiež ďakujeme vedeniu VIII. ZŠ, vedeniu školky na železničnej ulici, kde máme základňu a vedeniu mesta Považská Bystrica za podmienky, ktoré nám pomohli k dosiahnutiu tohto úspechu," skonštatoval spokojný predseda.

Pre rádioamatérov sú takéto spojenia asi takou vzácnosťou, ako účasť športovca, ktorý sa celý život pripravuje a tvrdo na sebe pracuje, na vrcholovom podujatí. Je to veľký úspech, ktorý sa už nemusí zopakovať. Všetci v rádioklube však veria, že sa zopakuje, lebo rádioamatéri žijú aj v Austrálii. **MILAN KOVÁČIK**